

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
управління та адміністрування

Завідувач кафедри Світлана ОСИПЕНКО
протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Назва освітнього компонента (обов'язковий /вибірковий)	Стратегічне управління <i>Обов'язковий</i>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент підприємств і організацій
Рік викладання	2025-2026
Семестр	3 семестр
Викладач	Захарова Наталя Юріївна, кандидат економічних наук, доцент
Профайл викладача	https://fim.mdpu.org.ua/zaharova-natalya-yuriyivna/ https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=qDEuPckAAAAJ&view_op=list_works
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	+380675978291 Zaxarova_Natalya@msspu.edu.ua Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій, WhatsApp, e-mail
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру дистанційних освітніх	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5136

Анотація до освітнього компонента

Практичне розв'язання проблем, пов'язаних з необхідністю забезпечення ефективної роботи підприємства, не тільки сьогодні, але й у перспективі, залежить від ступеня освоєння методології і методів стратегічного менеджменту. Тому його запровадження є об'єктивно необхідним процесом у сфері організації управління бізнесом, що підвищує готовність підприємницьких організацій адекватно реагувати на непередбачені зміни і сприяє обґрунтованому, узгодженому вирішенню як поточних так і стратегічних завдань, забезпечує високий рівень конкурентоспроможності підприємства.

Навчальний матеріал ОК «Стратегічний менеджмент» викладається у 7 темах, які розкривають сутність основних складових курсу.

Навчальна дисципліна «Стратегічний менеджмент» спрямована на формування фахових компетенцій щодо прийняття оптимальних управлінських рішень з питань стратегічного управління.

Мета та завдання освітнього компонента

Метою викладання дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань стратегічного менеджменту, методикою розробки стратегій розвитку підприємства, набуття практичних навичок використання методик стратегічного аналізу та вміння використовувати необхідний інструментарій стратегічного менеджменту в конкретній ситуації при розробленні управлінських рішень.

Основним завданням є засвоєння здобувачами сутності й особливостей стратегічного менеджменту; закладення основ теоретико-методичних аспектів та навичок застосування прийомів та методів формування стратегій, розробки стратегічних планів, створення системи стратегічного управління та забезпечення її ефективного функціонування у динамічному ринковому середовищі.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (СК)

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації

СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті

Якісна освіта, гідна праця та економічне зростання, партнерство заради сталого розвитку.

Програмні результати навчання

Р3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства

Р4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

Р8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

Р12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

1. Комунікація
2. Критичне мислення
3. Вирішення проблем
4. Прийняття рішень
5. Управління знаннями
6. Робота в режимі невизначеності
7. Самоаналіз і саморефлексія.

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Лекція	Семінарське заняття	Самостійна робота	Практика	Загальна кількість годин
Кількість годин <i>Денна форма</i>	26	26	68	-	120/4 кр.
Кількість годин <i>Заочна форма</i>	6	6	108	-	120/4 кр.

Підсумковий контроль – екзамен

Політика освітнього компонента

Під час занять заохочується активна участь здобувачів у виконанні практико-орієнтованих завдань, що забезпечує створення умов для формування практичних умінь і навичок у сфері стратегічного управління. Освітній процес вибудовується на засадах студентоцентрованого підходу. Оцінювання результатів навчання здійснюється з урахуванням пізнавальної активності, креативності та рівня глибини опанування матеріалу.

У процесі засвоєння курсу обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності. Роботи повинні відображати оригінальні дослідження, розрахунки або авторські висновки здобувачів. Недотримання вимог академічної доброчесності може проявлятися у відсутності належних посилань на використані джерела, фабрикуванні чи підробці матеріалів, списуванні (зокрема із застосуванням мобільних пристроїв), а також у втручанні в результати роботи інших студентів. Виявлення таких порушень є підставою для незарахування роботи викладачем. У випадках виявлення плагіату здобувач зобов'язаний повторно виконати відповідне завдання.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання

Здобувачі вищої освіти можуть брати участь у проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP)
<https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Здобувачі мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті.

Освітній процес під час військового стану здійснюється у синхронно-асинхронному форматі з обов'язковим дотриманням безпекового режиму під час повітряних тривог.

Структура освітнього компонента

ПЕРЕЛІК ТЕМ (МОДУЛІВ)	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ДЕННА ФОРМА				КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ЗОЧНА ФОРМА				РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
	Л	ПР	СР	ВСЬОГО	Л	ПР	СР	ВСЬОГО	
БЛОК 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ									
Тема 1. Сутність стратегічного управління	4	4	10	18	2	-	16	18	1, 2, 4, 7, 12,13
Тема 2. Мета в стратегічному управлінні	4	4	10	18	-	2	16	18	3, 4, 5, 6, 10
Тема 3. Стратегічний аналіз	4	4	10	18	2	2	14	18	1-7, 8, 11
БЛОК 2. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ, УМОВИ ТА ОЦІНКА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ									
Тема 4. Механізми та підходи до розробки стратегії	4	4	8	16	2	-	14	16	1, 3, 5, 14, 15
Тема 5. Стратегічний потенціал організації	4	4	10	18	-	2	16	18	2, 5, 8, 11
Тема 6. Умови реалізації стратегії	4	4	10	18	-	-	18	18	1-7, 15
Тема 7. Стратегічний контроль та оцінка реалізації стратегії	2	2	10	14	-	-	14	14	1,3, 6, 8, 9, 12
Усього	26	26	68	120	6	6	108	120	

Програма освітнього компонента

БЛОК 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

ТЕМА 1. Сутність стратегічного управління

Еволюція системи управління організацією: бюджетування; довгострокове планування; стратегічне планування; стратегічний менеджмент. Сутність і структура системи стратегічного менеджменту. Елементи системи стратегічного менеджменту. Відмінність між стратегічним та оперативним менеджментом. Функції та принципи стратегічного менеджменту. Стадії процесу стратегічного менеджменту. Особливості стратегічного менеджменту. Проблеми стратегічного менеджменту.

ТЕМА 2. Мета в стратегічному управлінні

Стратегічний менеджмент як сучасний варіант реалізації цільового підходу. Мета у стратегічному менеджменті. Поняття, види та принципи формулювання цілей організації. Процес визначення цілей. Місія, стратегічне бачення, філософія функціонування організації. Формулювання та характеристика елементів місії організації. Правила вибору місії. Класифікація цілей. «Дерево цілей» організації.

ТЕМА 3. Стратегічний аналіз

Сутність та значення стратегічного аналізу.

Поняття середовища організації: особливості (невизначеність, складність, динамізм), структура. Складові елементи зовнішнього середовища: економічні, політичні, правові, соціально-культурні, природні, географічні, технологічні.

Формальні моделі дослідження окремого виду діяльності (бізнесу) підприємства.

Модель конкурентної переваги М. Портера. Модель продукт-риннок. Модель життєвого циклу товару. Модель накопиченого досвіду.

Інструментарій аналізу середовища діяльності організації: матриця SWOT, матриця можливостей, матриця загроз, матриця профілю середовища, PEST-аналіз.

Побудова матриць і моделей різного типу для аналізу та оцінки окремих бізнес-напрямків діяльності підприємства: росто-дольова матриця Бостонської консалтингової групи (Boston Consulting Group – матриця BCG), 9-секційна матриця —McKinsey-General Electricl.

БЛОК 2. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ, УМОВИ ТА ОЦІНКА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

ТЕМА 4. Механізми та підходи до розробки стратегії

Етапи формування стратегії. Виявлення стратегічних проблем та можливостей. Розробка стратегічних альтернатив. Оцінка та порівняння альтернатив. Прийняття рішення щодо вибору стратегії. Моделі стратегічного вибору. Проблеми, які спричиняють ризики та можуть виникати під час вибору стратегії.

Підходи до розробки стратегії. Сценарний підхід. Ресурсний підхід. Компетентнісний підхід. Системний підхід. Динамічний підхід. Соціально-орієнтований підхід.

ТЕМА 5. Стратегічний потенціал організації

Стратегічний потенціал організації. Складові стратегічного потенціалу. Потенційні ресурси, що можуть бути залучені для реалізації стратегії. Підходи до оцінки потенціалу. Виявлення сильних та слабких сторін організації, аналіз ризиків та обмежень.

Визначення «вузьких місць» у системі управління та ресурсах, що стримують розвиток.

Формування стратегічних альтернатив – зростання, стабілізація, реструктуризація.. Шляхи розвитку стратегічного потенціалу.

ТЕМА 6. Умови реалізації стратегії

Стратегічний набір. Вимоги до його формування. «Стратегічна прогалина». Стратегічна зона господарювання. Гнучкість. Синергізм. Стратегічно орієнтовані організаційні структури. Сутність корпоративної культури в організації та її значення для реалізації стратегії. Елементи корпоративної культури. Стейкхолдери.

ТЕМА 7. Стратегічний контроль та оцінка реалізації стратегії

Стратегічний контроль в управлінні. Сутність, види, особливості, завдання, етапи, принципи організації стратегічного контролю. Оцінка ефективності реалізації стратегії. Критерії оцінки маркетингової діяльності. Критерії оцінки фінансової діяльності. Інтегральна оцінка стратегії. Фактори ефективності стратегії. Потенціал змін організації. Локальні стратегічні перетворення.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1	Сформулювати місію, візію, стратегічні та операційні цілі діяльності обраного підприємства за окремими функціональними напрямками
2	На базі обраного підприємства провести SWOT-аналіз, побудувати матрицю, на основі якого обґрунтувати подальші стратегії розвитку
3	Підготувати проекти/відео-презентації з актуальних проблем стратегічного менеджменту та захистити їх (5 балів за 1 проєкт/відеопрезентацію).
4	За обраною темою згідно до питань, винесених на самостійне опрацювання, розробити схеми або таблиці, що розкривають їх сутність

Схема курсу (теми для самостійного опрацювання)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Сутність стратегічного управління	Еволюція розвитку теорії та практики стратегічного управління Підходи до стратегічного управління. Відмінність стратегічного менеджменту від оперативного.
Мета в стратегічному управлінні	Фактори, що впливають на формування місії.

	Структура стейкхолдерів та їх вплив на формування місії підприємства. Цінності вищого керівництва підприємства та характер їх відносин з місією та цілями підприємства. Процедура формування цілей розвитку підприємства
Стратегічний аналіз	Складові елементи зовнішнього середовища. Поняття внутрішнього середовища організації. Інструментарій аналізу середовища діяльності організації. Ланцюжок цінностей за М. Портером.
Корпоративна стратегія підприємства	Особливості організації процесу стратегічного планування на диверсифікованих підприємствах. Причини диверсифікації виробництва. Рушійні сили та критерії диверсифікації виробництва.
Стратегія бізнесу підприємства	Матриця можливостей І. Ансоффа. Матриця «ринок / продукт» по Г. Стейнеру. Взаємозв'язок стратегій та прибутковості підприємства. Крива досвіду. Економія на масштабах виробництва
Умови реалізації стратегії	Формування організаційних структур стратегічного типу. Фінансово-економічне забезпечення стратегічного управління. Система мотивації в стратегічному управлінні та формування стратегічної поведінки. Створення корпоративної культури для підтримки стратегії підприємства.
Стратегічний контроль та оцінка реалізації стратегії	Методи непараметричної статистики у стратегічному управлінні. Метод оцінки ефективності функціональних стратегій підприємства. Масштаби стратегічних перетворень та особливості їх здійснення. Налагодження зворотного зв'язку в процесі стратегічного управління

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
-------------------------------	-----------------	---------------------------

<p>Р3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства</p>	<p>опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, створення ситуацій пізнавальної новизни, проблемний виклад, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних практичних завдань, самостійна робота студентів</p>	<p>Поточний: усне опитування з певної проблеми, тестовий контроль, практичний контроль (розрахунок показників, практико-орієнтовані завдання), захист презентацій, самоконтроль</p> <p>Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>Р4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p>	<p>опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, створення ситуацій пізнавальної новизни, проблемний виклад, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних практичних завдань, самостійна робота студентів</p>	<p>Поточний: усне опитування з певної проблеми, тестовий контроль, практичний контроль (розрахунок показників, практико-орієнтовані завдання), захист презентацій, самоконтроль</p> <p>Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>Р8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p>	<p>пояснення, спостереження і аналіз випадків, демонстрація, навчальні дискусії, аналітичний метод, частково-пошуковий метод, створення ситуацій пізнавальної новизни, виконання індивідуальних практичних завдань, самостійна робота студентів</p>	<p>Поточний контроль: тестовий контроль, практичний контроль (розрахунок показників, практико-орієнтовані завдання), підбір і проведення інтерактивних вправ, самоконтроль</p> <p>Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>Р12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації</p>	<p>пояснення, спостереження і аналіз випадків, демонстрація, навчальні дискусії, аналітичний метод, частково-пошуковий метод, створення ситуацій пізнавальної новизни, виконання індивідуальних практичних завдань, самостійна робота студентів</p>	<p>Поточний контроль: тестовий контроль, практичний контроль (розрахунок показників, практико-орієнтовані завдання), підбір і проведення інтерактивних вправ, самоконтроль</p> <p>Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/> та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>.

Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та оцінювання самостійної роботи. Робота здобувачів на навчальних заняттях оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладач визначає види самостійної роботи здобувачам. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковий контроль знань – вид контролю, який проводиться наприкінці навчального семестру у формі екзамену, заліку/диференційного заліку.

Загальний бал (ЗБ ОК) з освітнього компонента складається з суми балів, отриманих за навчальну, самостійну роботу та підсумковий контроль знань (залік (З)/екзамен (Е)).

Бально-накопичувальна система здобувача з освітнього компонента			
Види навчальної діяльності здобувача, які підлягають оцінюванню		Частина 1. Теоретичні засади стратегічного управління	Частина 2. Формування стратегій, умови та оцінка їх реалізації
	Робота на навчальних заняттях (максимальний сумарний бал – 30):		
	Практико-орієнтовані завдання	10	10
	Тестування	5	5
	Самостійна робота студента (максимальний сумарний бал – 30):		
	Сформувати місію, візію, стратегічні та операційні цілі діяльності обраного підприємства за окремими функціональними напрямками		10
	На базі обраного підприємства провести SWOT-аналіз, побудувати матрицю, на основі якого обґрунтувати подальші стратегії розвитку		10
Підготувати проєкти/відео-презентації з актуальних проблем стратегічного менеджменту та захистити їх (5 балів за 1 проєкт/відеопрезентацію).		5	

За обраною темою згідно до питань, винесених на самостійне опрацювання, розробити схеми або таблиці, що розкривають їх сутність	5
Підсумковий контроль: екзамен (максимальний бал – 40)	40
Загальний бал (максимальний бал – 100)	100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Проекти/відео-презентації з актуальних проблем стратегічного управління у, розробка схем і таблиць	5 балів: – 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня
Практико-орієнтовані завдання (розрахунок показників, ситуаційні завдання, ідентифікація і вирішення проблем тощо)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента знаходити, збирати та аналізувати інформацію, розраховувати показники для обґрунтування управлінських рішень. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вмів відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу.

	<p>Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками.</p> <p>Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>– 0 балів – відповідь відсутня</p>
<p>Самостійна робота практичного спрямування (проведення аналізу, побудова стратегії)</p>	<p>10 балів:</p> <p>– 9-10 балів – завдання виконане самостійно, добирає самостійно інформаційні джерела, що відповідають завданню, розраховує показники для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>– 7-8 балів – завдання виконані повністю, без допомоги викладача, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу.</p> <p>Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>– 5-6 Завдання виконане після консультації з викладачем і неповністю. В ході виконання завдання застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з декількох джерел. Має фрагментарні навички роботи з підручником, науковими джерелами. Може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати його, але непослідовний у своїх висновках. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну.</p> <p>– 3-4 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу.</p> <p>Здобувач віддає перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань.</p> <p>- 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками.</p> <p>Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>– 0 балів – відповідь відсутня</p>

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 3 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковим контролем на освітньому компоненті *Стратегічний менеджмент* є екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 1 теоретичне питання (10 балів), практичне завдання (10 балів) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	Оцінювання теоретичного питання, практичного завдання	За 40 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	9-10	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	добре	8	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	добре	6-7	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	5	27-29
Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	3-4	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання)	2-3	21-23

Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	0-1	1-20
--	--	-----	------

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики, диференційованого заліку	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ В НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>

Викладач надає здобувачам актуальну інформацію про підвищення рівня професійної підготовки та можливе перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінках освітніх компонентів на ЦОДТ, а також в telegram-групах.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет

Основна

1. Бутко М.П. Стратегічний менеджмент. Навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 376 с.
2. Дунда С.П., Болотіна І.М. Стратегічне управління: конспект лекцій. К.: НУХТ, 2014. 84 с.

3. Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: підручник. К. : Каравела, 2019. 464 с.
4. Мармаза О.І. Стратегічний менеджмент. Х.: ТОВ «Планета-принт», 2015. 103 с.
5. Мартиненко М.М., Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: підручник. К: Каравела, 2006. 320 с.
6. Стратегічний менеджмент: підручник; Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В., Фоменко А. Є. Дніпро: Арт-Прес, 2024. 352 с.
7. Черчик Л.М., Левицький В.В. Стратегічний менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 165 с.

Допоміжна

8. Кравченко О.І. Стратегічне управління у сфері освіти: навч.-метод. посіб. Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». 2022. 117 с.
9. Сладкевич В.П. Стратегічний менеджмент організацій. - К.: Персонал, 2008. 495 с.
10. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / Є. М. Кайлюк, В. М. Андрєєва, В. В. Гриненко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2010. 279 с.
11. Стратегічний менеджмент. Частина 1. Теоретичні засади формування системи стратегічного управління в організації: навч. посібник у структур.-логіч. схемах / Г. І. Забродська, Л. Д. Забродська, Т. С. Пічугіна, А. П. Грінко. – Х. : ХДУХТ, 2017.
12. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент. Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с.
13. Ястремська О.М. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємства: Навч. посібник. Х. : Вид. ХНЕУ, 2006. 191с.
14. Leinwand P., Mainardi C.R. Strategy That Works: How Winning Companies Close the Strategy-to-Execution Gap Hardcover – Harvard Business Review, 2016. 288 p.
15. Thompson A.A., Strickland A.J. Strategic Management: Concepts and Cases. - Irwin Professional Publishing, 2012. 450 p

Електронні ресурси:

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI, зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv>.
2. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України № 722/2019 від 30.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/722/2019>
3. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року. Постанова КМУ від 3 березня 2021 р. № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>
5. Стратегія розвитку малого та середнього бізнесу до 2027 року та операційний план заходів на 2024-2027 роки. Розпорядження КМУ від 30 серпня 2024 р. № 821-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2024-%D1%80#Text>

Повний список основної і додаткової літератури можна отримати у викладача або на сторінці дистанційної освіти <https://v.gd/Wxvnywy>

Публікації з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет:

1. Захарова Н. Ю. Фінансові аспекти стратегії розвитку сільського господарства до 2030 року. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку бізнес-середовища в світоінтеграційному просторі: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (22-23 квітня 2021 р.). ТДАТУ. Мелітополь, 2021. С. 23-29. <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/14443/1/2.pdf>
2. Захарова Н. Ю. Значення фінансової стратегії в системі управління сучасним підприємством. *Економічні горизонти*. 2023. №2 (24). С. 39-49.
3. Захарова Н.Ю. Фінансові аспекти управління розвитком підприємств в умовах невизначеності. Інтеграція освіти, науки і бізнесу : монографія. Том 11 / за ред. А. В. Череп. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022.
4. Захарова Н. Ю., Власенко О. О. Стратегія управління фінансовою безпекою підприємства Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях : збірник матеріалів XVII Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. А. В. Череп. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2022. С. 56-57.
5. Захарова Н.Ю., Злобіна Н.О. Удосконалення стратегічного управління розвитком закладу загальної середньої освіти. Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні технології управління соціально- економічним розвитком України в умовах глобальних викликів сьогодення» 23-24 листопада 2023 року, м. Запоріжжя, С.183-188.
6. Захарова Н.Ю. Особливості стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства. Матеріали 13 міжнар. наук.-практ. конф. «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики», 13 вересня 2024 р. Одеса: ОНЕУ, 2024. С.248-249.
7. Zakharova N. Challenges and prospects of business development in Ukraine . Trends and prospects development of science and practice in modern environment. Abstracts of X International Scientific and Practical Conference. Geneva, Switzerland 2021. URL: <https://eu-conf.com>. Pp. 53-57.